Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

PRØVEN

LÆS BLANDT ANDET OM:

GENERALFORSAMLINGEN

HISTORIEN PÅ NETTET

ARRESØDALLEJREN

LODSENS MINDE

STRANDGADE 12

... OG DE MANGE ARRANGEMENTER

FREDERIKSVÆRKEGNENS HISTORISKE FORENING

Maj 2012 - 9. Årgang, nr. 35

Foreningen

Formand
Bengt Sørensen
Magnesvej 4
3370 Melby
tlf. 47 92 38 44
bengts@mail.dk

Næstformand
Axel Hvidtfeldt
Ællingevej 4
3360 Liseleje
tlf. 47 92 31 40
ahv@mail.dk

Kasserer
Carl Jensen
St. Havelsevej 92
3310 Ølsted
tlf. 47 74 93 35

Sekretær
Christina Ax
Hillerødvej 112
3300 Frederiksværk
tlf. 47 77 26 54
fhf@mailme.dk

Redaktør af "Prøven"
Jørgen Tved
Smedebakken 16
3300 Frederiksværk
tlf. 47 77 00 23
tved@email.dk

Esben Aarsleff
Kildevej 16 A
3300 Frederiksværk
tlf. 33 24 12 73
esbe-naarsleff@folkemuseet.dk

Elsebeth Nygaard
Kæruldvej 16
3300 Frederiksværk
tlf. 47 77 17 12
pnv@mail.tele.dk

Jytte Bloch-Kelsen
Lynghøjvej 24
3390 Hundested
Tlf. 45 81 96 95
jytte-bloch-kelsen@privat.dk

Ingrid Nielsen
Lokesvej 33
3370 Melby
tlf. 40 19 94 12
ing-lid.emilsdatter@gmail.com

Kontingent
Personligt medlemskab: 125,- kr.
Husstandsmedlemskab: 200,- kr.
Firmaer og institutioner: 500,- kr.

Det er nemmest for foreningen, hvis man indbetaler via netbank: Reg.nr. 1551 kontonr. 3572519309 i Jyske Bank.

Redaktionen

Jørgen Tved (ansvarlig), Christina Ax, Axel Hvidtfeldt, Birthe Løth, Esben Aarsleff
Layout og nogle fotos: Torsten Møller Madsen
Tryk: G L Tryck, oplag 450
ISSN: 1604-0678. Titel: Prøven

I dette nummer

Side

Formandens beretning 4

Ved generalforsamlingen 18. april 2012

Historien på nettet 7

Kirkebøger og fortidsminder

Arresødal-lejren 8

Da Søværnet kom til Frederiksværk

Lodsens Minde 18

Jægerstenalderliv i hjertet af Hundested

»Vi kan ikke få armene ned« 20

Brændeovnen i Strandgade 12

Foreningens arrangementer 22

Stof til næste nummer af PRØVEN bedes indsendt snarest. Vi tager

Formandens beretning
Ved generalforsamlingen 18. april 2012

Af Bengt Sørensen

Dette er den 9. årsberetning og generalforsamling siden den stiftende generalforsamling i 2003.

Foreningen fylder så 10 år næste år og har 400 medlemmer, som vi nåede i løbet af ganske få år. Vi har jo stabiliseret os der, kan man sige. Jeg kan ikke lide udtrykket *gået i stå*! Vi afholder 7-8 foredrag, 3 byture, 2 busture, 2 ekstra arrangementer og nærmest en folkefest til Skt. Hans.

Vi udgiver vort medlemsblad *Prøven* med et samlet sideantal på 112 sider om året, en lille årbog næsten. Vi har haft flere ideer til andre tiltag, som er strandet på grund af flere ting, penge og arbejdskraft, som jo hviler på frivillighed. Måske også på ekspertise.

Vi har gerne villet udgive bøger, måske en årbog, men også andre. Jørgen Tved skrev »*De tændte Lys*« og skænkede vor forening overskuddet fra salget af bogen, ca. 52.000 kr. Vor forening var udgiver.

Jørgen er nu i gang med et projekt om maleren L. A. Ring, hvor

10.000 kroner bruges til projekteringen, men der skal langt flere penge til – ved hjælp af sponsorer, håber vi. Der har været planer sammen med Industrimuseet om en billedbog med tekst om arbejderne på DFJ og Stålvalseværket, men det har knebet med museets tid og sponsorkroner, meget beklageligt.

Vi har også haft planer om studiekredse, her har det været de samme problemer.

Foredragene gør vi alt for, at de holdes af professionelle, som har en langt større viden om emnerne. I 2011 har vi haft Ph.d. *Iben Vyff* om »Halvtredserne«, museumsinspektør *Søren la Cour* om »Frederiksværk 1880-1920 i billeder«, museumsinspektør *Esben Aarsleff* om »Forhistorien på Halsnæs«, cand. mag. *Johan P. V. Lausten* »Fra jordvej til motorvej« og vor gamle kending, historiker *Bjørn Westerbeek Dahl* om »Vognægtere under Christian d. 4.«.

Vi sluttede med slægtsforsker *Gitte Bergendorff Høstbo* »Julens historie, skikke og traditioner«. Og ikke at forglemme vort 4. maj arrangement ved mindestenen for lokale modstandsfolk under krigen, som blev fulgt op af et foredrag »Modstandsbevægelsens likvideringer« af historiker *Anders Dalsager*.

Der har været rigtig mange deltagere i årets løb, og jeg håber, at alle – lige som jeg – synes, at emnerne har været særdeles interessante, godt fremlagt og desuden udgjort nogle hyggelige aftener. Alle foredragsholdere har udtrykt stor glæde ved at komme her og synes, at vi afholder disse møder under særdeles hyggelige forhold.

Der er jo mange medlemmer, der ikke oplever disse interessante foredrag, derfor prøver vi altid at få bragt dem som artikler

i *Prøven* senere.

Skt. Hansfesten på Arresødal med musik, folkedans, sang, bål-tale og ikke mindst bålafbræn-dingen med Arresøen i baggrun-den, tror vi er til glæde for de rigtig mange, der kommer, selv om der afholdes bål andre ste-der i omegnen.

De såkaldte byture var de helt stor tilløbsstykker med muse-umsleder *Frank Allan Rasmussen* om »Frederiksværk, et nationalt industriminde i nyt lys« og sog-nepræst *Ivan Jacobsen*, der viste rundt på Vinderød Kirkegård og fortalte historien inde i kirken bagefter.

Museumsinspektør og medlem af vor bestyrelse *Esben Aarsleff* havde endnu en gang en over-tegnet bustur rundt på Halsnæs om den lokale arkæologi. Bustu-rene synes undertegnede er en vigtig del af foreningens arran-gementer, men deltagerantallet kniber det sommetider med, og turen til Assistens Kirkegård i Kø-benhavn med 8 afbud kort før afgang gav et ret stort under-skud. Nu ser vi hvordan det går i 2012.

Vort medlemsblad *Prøven* har bragt mange forskellige artikler.

Den nyvalgte bestyrelse, dog uden Esben Aarsleff. Fra venstre: Elsebeth Nygaard, Jytte Bloch-Kelsen, Axel Hvidtfeldt, Christina Ax, Jørgen Tved, Bengt Sørensen og Carl Jensen

Historien på nettet
Kirkebøger og fortidsminder

Af Christina Ax

Bare rolig! Vi bliver ved med at udgive *Prøven* i papirudgave, men internettet rummer alligevel en masse muligheder for at forske i historien på egen hånd. Det er selvfølgelig noget, som garvede net-brugere, slægtsforskere og kulturhistorisk interesserede allerede ved, men for alle andre kommer her en kort introduktion til enkelte af de mange steder på internettet, hvor man kan finde historiske kilder og andre oplysninger om historien. Samtidig er det en opfordring til vores læsere om at sende os oplysninger på ***fhf@mailme.dk*** om andre sider på nettet, og hvordan man bruger dem - gerne krydret med små historier, om det man finder.

Folketællinger og kirkebøger

Statens arkiver (***www.sa.dk***) er et godt sted at begynde, hvis man vil finde oplysninger om befolkningen før i tiden. Her kan man nemlig finde link til *arkivalieronline*. Her finder man kopier af folketællinger og kirkebøger og kan f.eks. hente folketællingen fra Vinderød sogn i 1787 eller kirkebøger, så man kan læse den på sin computer. Det kræver selvfølgelig, at man kan læse håndskrevet gotisk skrift!

En anden mulighed er at søge efter personer i *Dansk demografisk database,* hvor teksten står med latinske bogstaver. Her kan man søge på personer i både kirkebøger og folketællinger. Man kan f.eks. finde Jens Hansen fra Brederød by i 1787 og se hele husstanden og de oplysninger, der er registreret om personerne i folketællingen.

Det er nu vigtigt at bevare den kritiske sans. Jeg har f.eks. i mit eget arbejde fundet en etårig dreng på Rømø, der i databasen var registreret som matros i 1787. Det var ganske vist den

... fortsættes på side 17

Arresødal-lejren

Da Søværnet kom til Frederiksværk

Af Erik Conradsen

Jeg er blevet opfordret til at fortælle om den gamle Arresødal-lejr. Der er ikke så mange nulevende personer tilbage, der har gjort tjeneste der.

Men jeg vil fortælle om hvordan det gik til at Søværnets Eksercerskole blev placeret i Arresødal.

Fra tidemes morgen var Orlogsgasterne underbragt på udrangerede fregatter og linieskibe, der lå i Flådens Leje på Holmen. Det sidste kaserneskib var Krydserfregatten "FYEN". Det blev søsat i 1882. Da det blev udrangeret, blev det lagt ved den kaj som hedder Elefanten nær Mastekranen. Det var aftaklet, og der var lagt tag over, som mange sikkert husker man gjorde ved Fregatten "JYLLAND" i Ebeltoft inden den blev restaureret.

Der kunne normalt være ca. 600 mand om bord. Trods flere forbedringer hen ad vejen, levede de under forhold, som vi ikke har helt let ved at forstå i dag.

"FYEN" havde tre dæk. Det øverste og egentlige dæk var som sagt overbygget med et brædddetag. Det næste var Batteridækket. Og det underste Banjerdækket. På hver side af de to underste dæk levede, spiste og sov 300 mand delt op i Kongens og Dronningens kvarter og fordelt i 10-mands bakker (»grupper«). Om natten lå de i hængekøjer så tæt som sild i en tønde.

Ved udpurring om morgenen blev køjerne surrede og stuvet af vejen på øverste dæk. På Batteridækket lå kabyssen midt i det hele. Den var kulfyret, og når de gule ærter eller det der var dagens ret var kogt på den store fastbyggede firkantede gryde måtte man hurtigt trække fyret, dvs. skrabe ilden ud af ildstedet, ellers blev de gule ærter svedne - og det blev de som regel. Det kunne lugtes over hele skibet, og det hjalp ikke på humøret, når mandskabet gik til skafning.

Forude på øverste dæk lå Gallionen - dvs. latrinerne i to rum, med lange kummer forsynet med de såkaldte "Fotografirammer". Kummerne blev tømt et par gange om dagen og pumpet direkte ud i havnen.

Efter den tyske besættelse i 1940 blev det klart, at man ikke længere kunne nøjes med tre ugers eksercerskole, og den blev forlænget til tre måneder.

Men der var ikke øvelsesplads på Holmen. Samtidig gjorte den skærpede luftkrigsførelse det betænkeligt, at kaserneskibet lå så tæt ved Burmeister og Wain — kort sagt — "FYEN" måtte væk fra Holmen.

Man forsøgte at finde plads ved den gamle Torpedostation i Bramsnæs Vig (Isefjorden) og i Skovshoved Havn, men vanskelighederne var for store. Også et forsøg på at oprette en foreløbig baraklejr måtte opgives. Derimod fandt man frem til steder, hvor en permanent lejr kunne bygges. Og Bygningsvæsenet nåede at udarbejde planer for en

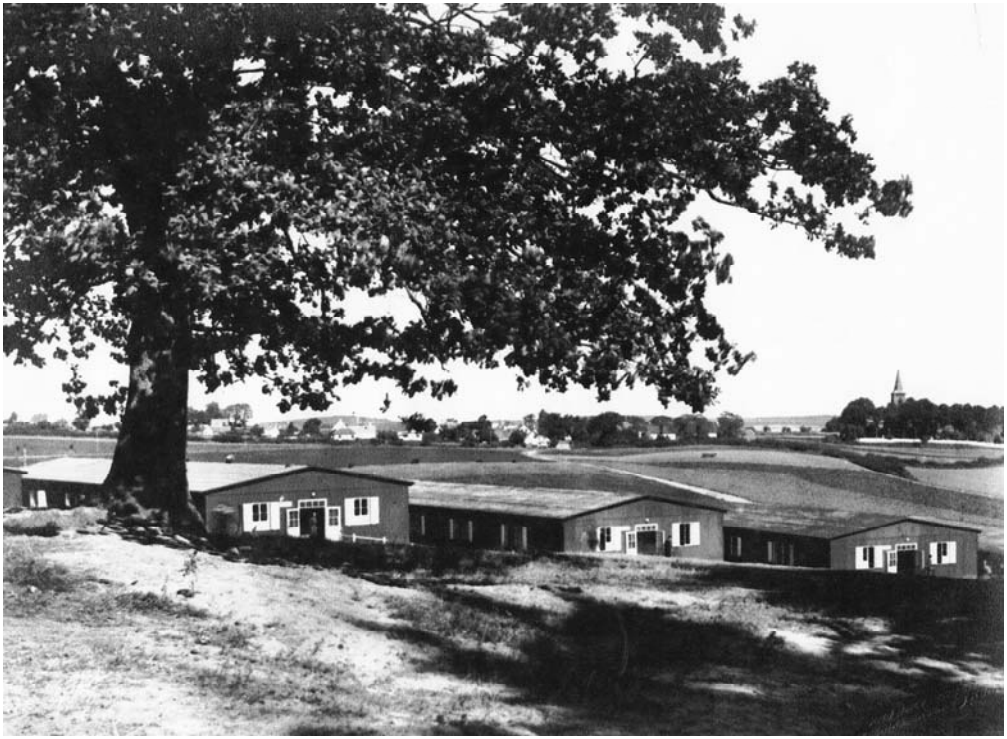

placering. Der var forslag i Brødeskov og ved Kongsøre, (Isefjorden) og ved "Grønnessegård" her på Halsnæs.

Men - så kom den 29. august, flåden blev sænket, og alle planer stoppet. Straks efter kapitulationen i maj 1945 skulle man i gang igen. Der skulle uddannes nyt mandskab. Og det er her Arresødal-lejren kommer ind i billedet.

Der har været lejr i Arresødal siden Frederik d. VI's tid. Det var en lejr som blev anvendt af Sjællandske Regimenter, som afholdt skydninger på Melby Overdrev. Ældre Frederiksværkere kan muligvis huske, når der var averteret, at f.eks. »i eftermiddag kommer det eller det regiment«. Så var det med at komme hjem fra skole, og så på cykel til Torsbakke (den gamle stejle med vejtræer) og vente spændt på ankomsten.

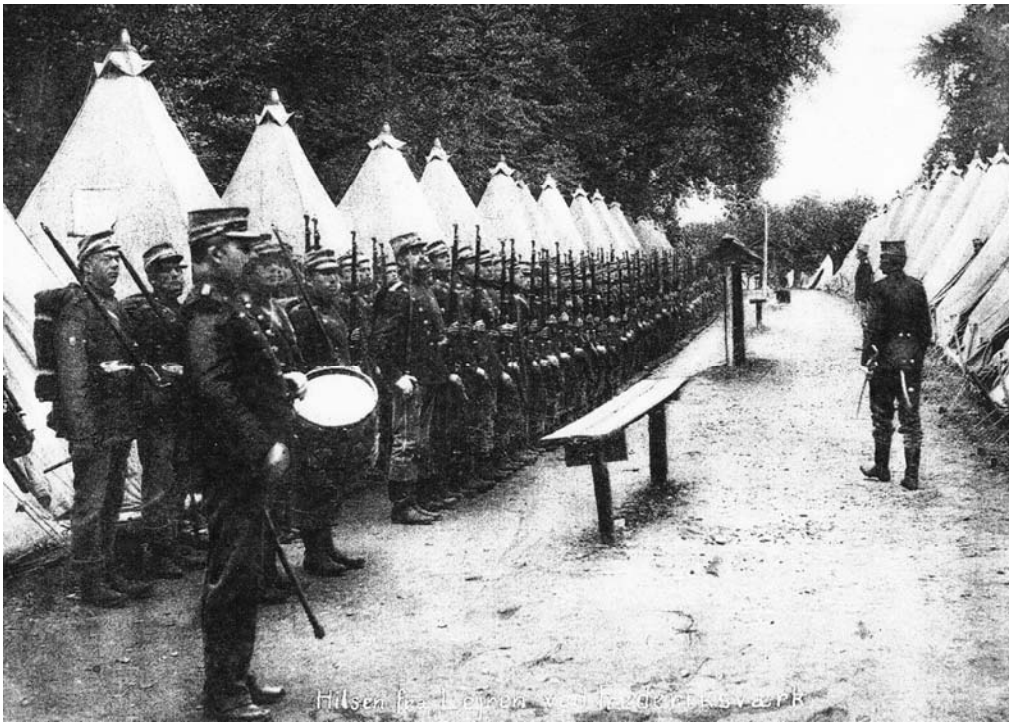

På den sidste strækning var der musikkorps i spidsen, for at hæ-

ve humøret de sidste kilometer inden ankomsten til Arresødal. Her blev soldaterne indkvarteret i telte. Der var ikke mange faste bygninger.

De forskellige regimenter havde deres musikkorps med. Og hver aften blev der gået Tappenstreg fra Torvet til Krudtværket.(hvor man spillede et par numre for Direktør Kaptajn Jørgensen) og så tilbage til Torvet. Byens borgere fulgte med, og soldaterne gik med stager, hvorpå der sad tændte flagermuslygter. Det var nogle festlige indslag om sommeren.

Men tilbage til Arresødal. Arealet med nogle få bygninger lå der stadig. Tyskerne havde anvendt lejren under besættelsen. Bl.a. husker jeg, at der var parkeret såkaldte en-mands torpedoer på nogle specialbyggede vogne (hvis jeg husker rigtigt) omkring 60 stk.

Efter aftale mellem det daværende Krigsministerium og Marineministeriet blev Arresødal-lejren som en overgangsforanstaltning

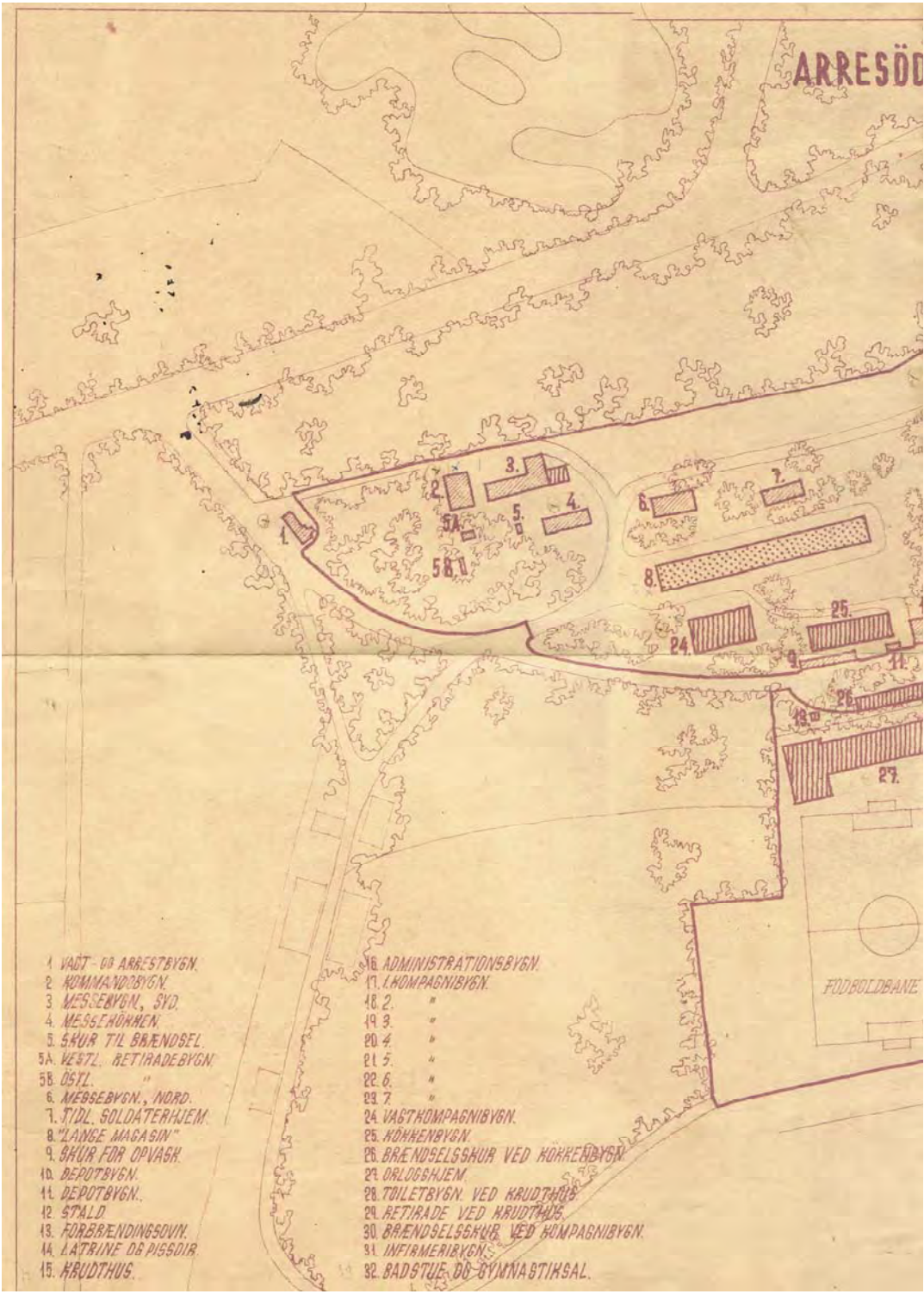
ARRESTÖD
1. VAGT- OG ARRESTBYGN.
2. KOMMANDOBYGN.
3. MESSEBYGN., SYD.
4. MESSEKØKKEN.
5. SKUR TIL BRÆNDSEL.
5A. VESTL. RETIRADEBYGN.
5B. ØSTL. "
6. MESSEBYGN., NORD.
7. TIDL. SOLDATERHJEM.
8. "LANGE MAGASIN"
9. SKUR FOR OPVASK.
10. DEPOTBYGN.
11. DEPOTBYGN.
12. STALD
13. FORBRÆNDINGSOVN.
14. LATRINE OG PISSOIR.
15. KRUDTHUS.
16. ADMINISTRATIONSBYGN.
17. I.KOMPAGNIBYGN.
18. 2. "
19. 3. "
20. 4. "
21. 5. "
22. 6. "
23. 7. "
24. VAGTKOMPAGNIBYGN.
25. KØKKENBYGN.
26. BRÆNDSELSSKUR VED KØKKENBYGN.
27. ORLOGSHJEM.
28. TOILETBYGN. VED KRUDTHUS.
29. RETIRADE VED KRUDTHUS.
30. BRÆNDSELSSKUR VED KOMPAGNIBYGN.
31. INFIRMERIBYGN.
32. BADSTUE OG GYMNASTIKSAL.
FODBOLDBANE

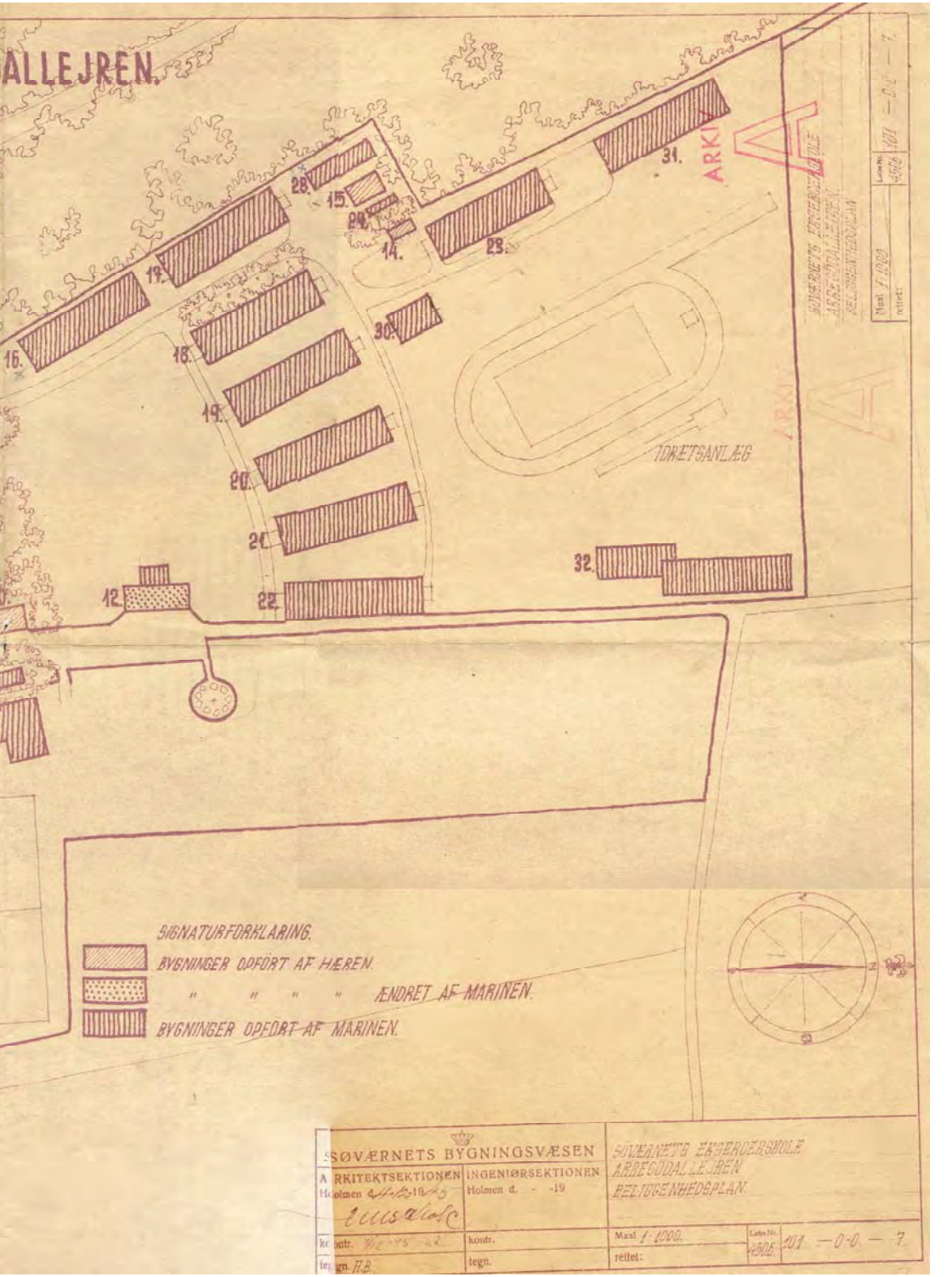
ALLEJREN.
ARKIV
ARKIV
IDRÆTSANLÆG
SIGNATURFORKLARING.
BYGNINGER OPFØRT AF HÆREN.
" " " " ÆNDRET AF MARINEN.
BYGNINGER OPFØRT AF MARINEN.
SØVÆRNETS BYGNINGSVÆSEN
ARKITEKTSEKTIONEN
INGENIØRSEKTIONEN
SØVÆRNETS EKSERCERSKOLE
ARRESØDALLEJREN
BELIGGENHEDSPLAN.
Maal 1:1000.
Løbe Nr. 4506
101 — 0-0 — 7.
tegn. H.B.
kontr.
tegn.
rettet:

stillet til rådighed for Søværnets Eksercerskole.

Takket være en imponerende indsats af Søværnets Bygningsvæsen lykkedes det at få samlet barakker sammen fra forskellige steder, tyskerne havde efterladt, og det lykkedes i løbet af sommeren at etablere en brugbar lejr. Og den første skole med nyindkaldt mandskab kunne begynde i august 1945.

De naturskønne arealer var fredede og fredningsmyndighederne og senere Statsskovvæsenet gik kun med til den nødvendige bebyggelse under den bestemte forudsætning, at det hele kun var for et kort åremål.

De opstillede barakker blev derfor opført uden fast fundament og med trægulve. Vaske-, bade- og toiletforhold blev indrettet enkelt og primitivt. Også underbringelsesforholdene var meget ringe. I hver barak boede et kompagni bestående af ca. 120 mand i ét stort rum, opvarmet med tre kakkelovne. Brændslet bestod af brunkul og tørv. Hele døgnet var der såkaldt barakvagt, der bestod af to mand, som gik på tørn i kompagniet. De skulle sørge for at fyre i kakkelovnene om vinteren samt være brandvagter.

Som noget nyt i Søværnet havde man nu senge at ligge i, men de var uden lagener og hovedpuder, men der var tre uldtæpper pr. mand. Og når vi taler om varmen, så blev de, der lå i overkøjen ved kakkelovnene stegt, me-

dens de der lå i underkøjen ved vinduerne længst væk fra kakkelovnene nærmest dybfrosne (jeg selv f.eks.). Isolering var der ikke tale om.

Vinduerne var så utætte, at sneen føg ind og lagde sig i driver på dørken (gulvet), så når man tørnede ud om morgenen, skulle man stå med et ben på hver side af driven når man skulle i tøjet. Baderummet var anbragt i den nordlige ende af barakken. Der var ingen opvarmning. Yderdøren kunne ikke lukke for is og sne. Vandet var i perioder frossent.

Til gengæld var det modsat om sommeren. Når solen havde bagt hele dagen på tagpaptaget var der så varmt i barakken, at det var som at være i sauna. Og da alle barakkerne lå på en skråning, så var der ikke vand i hanerne øverst i f. eks. 1. kompagni (hvor jeg lå som nyindkaldt i 1947), så skulle man med et vandfad ned i 5. eller 6. kompagni for at hente vand. Og det var spildt inden man kom tilbage.

Men alle genvordighederne er for det meste glemt. Ellers havde jeg nok ikke været i Søværnet i 38 år. Men jeg skal berette om lejren.

Der var 7 kompagnibygninger (se venligst planen) nemlig I., 2., 3., 4., 5., 6. og 7. kompagni. Der var 120 mand i hver. Der var 1 kompagnifører, 4 delingsførere, og i nogle kompagnier 8 gruppeførere. Så var der en administrationsbygning, en kostforplejningsbygning, kabys, infirmeri, gymnastiksal, garageanlæg, vagtbygning og forskellige messer for officerer og befalingsmænd og for vagtkompagniet.

0g hvad skete der så i de 3 måneder, skolen varede? Der var marchøvelser, geværeksercits, gymnastik, sømandslære, travaljeroning og så skydninger. De foregik på Melby Overdrev. Op kl. 05:00, morgenmad og så marcherede man til Overdrevet. Det varede hele dagen.

Når der var fuldt belagt, var totaltallet 1200 mand. Jeg hæfter mig i særdeleshed ved tiden fra april 1947 til udgangen af 1948, hvor jeg gjorde tjeneste i kompagnierne, først som gruppefø-

rer og senere som delingsfører. Senere overgik jeg til andre tjenesteområder.

Der skete forskellige ændringer og forsvarsordninger, ændrede gradsbenævnelser og våben. Derfor er de nævnte årstal mest interessante, når vi taler om den gamle Arresødal-lejr. Man skal huske på, at det jo var kort efter krigens ophør. Så alt skulle opstartes på ny.

Der manglede uniformer, så det var lidt forskelligt hvad der blev udleveret; jeg havde en gammel dansk 89 stålhjelm, tysk karabin med hagekors, tysk gasmaske og en svensk stortrøje.

Men det kom efterhånden. Der var jo også stadig rationeringsmærker, som skulle afleveres ved mødet.

Der var også mange sure timer, når jeg tænker på feltbanen, før den blev lavet om. Den var placeret i skoven ved kanalens begyndelse. Den var meget streng og mange kom alvorligt til skade. Ekstra Bladet kom og så den, og på forsiden skrev man "Soldater eller artister?". Jeg var selv med til i sommeren 1948 at fjerne de værste forhindringer.

Eller vi havde været på skydebanen hele dagen, og skulle nå hjem til spisetid og måtte løbe, så var man ved at kaste op.

Men der er også mange positive oplevelser, som jeg gerne vil fortælle om.

Som nævnt var der omkring 1200, når der var fuldt belagt. Der skulle noget mad til hver dag. Det stod proviantkvartermester Peter Petersen (kaldet Krydspeter) for. Han var leder af kostforplejningen - både kabys og det kolde køkken. Han havde kokke til madlavningen, og i det kolde køkken var der 13 damer, nogle om morgenen og andre senere på dagen.

Der blev smurt 12.000 stk. smørrebrød og lavet mere end 800 retter varm mad. Til at fremstille alt dette medgik der: 80 store rugbrød, 30 store franskbrød, 8 kg. smør, 35 kg. margarine, 12 kg. fedt, 5 tønder kartofler, ca. 200 kg. kød - og så en hvidtøl til hver til frokosten.

Jeg har ikke nævnt Orlogshjem-

... fortsat fra side 7

mest sandsynlige fremtidige levevej for en dreng på øen, men som regel kom drengene tidligst på havet, når de var en 9-10 år gamle. Hvis man ser på den oprindelige kilde, finder man til gengæld årsagen til fejlen. Her er der sat en streg ud for drengens navn under rubrikken næringsvej, hvilket nogle gange betyder, at oplysningen skal være det samme som den, der står

Kirkebogsside fra Vinderød Sogn

Lodsens Minde

Jægerstenalderliv i hjertet af Hundested

Jægerstenalderens sidste periode, der strækker sig fra ca. 5.500 – 3.900 f. Kr. kaldes Ertebølletid. Denne periode af Danmarks oldtid er kendt for en lang række fund, som museumsinspektør *Pernille Pantmann* her beretter om.

Blandt de mest kendte fund er nok skaldyngerne (tidligere kaldet »køkkenmøddinger«), og i lokalområdet er navnlig den nu meget anonyme *Sølager-dynge* kendt. Skaldyngerne skal ses som et resultat af en ophobning af måltidsaffald. På andre bopladser, som f.eks. *Lodsens Minde* fandt vi ingen af disse skaldynger, men vi fandt til gengæld mange andre spændende ting.

Udgangspunktet for, at Folkemuseets arkæologer foretog udgravning, var etableringen af en Fakta butik på grunden, hvor *Lodsens Minde*, *Strandborg* og det gamle bibliotek hidtil har ligget. I forbindelse med anlægsarbejder er museumsloven klar: Er der fortidsminder på grunden, skal disse udgraves af den arkæologiske myndighed.

Baseret på tidligere fund lidt

længere mod syd havde vi forhåbninger om at finde rester af en bosættelse eller lignende fra yngre germansk jernalder eller sågar vikingetid. Stor var derfor en ung by (i år fejrer den jo 150 års jubilæum). Lokalt ved man, at de gamle områder ellers er Lynæs og Kikhavn.

vores overraskelse, da vi i stedet dumpede ned i en Ertebøllebo-plads. Og det, der især var både overraskende og tankevækkende, var, at fundene lå så relativt højt. Flere, der er kommet forbi udgravningen, har undret sig over, at ildstederne bogstavelig talt har ligget direkte under deres fødder.

Mange havde ikke fantasi til at forestille sig, at der kunne være noget så gammelt i Hundested, der ellers må karakteriseres som

Men sommerens undersøgelser viste, at området, der i dag kaldes Hundested, har været beboet for ca. 7.500 år siden. En boplads fra denne periode er vanskelig at finde. Dels fordi noget så gammelt kun efterlader beskedne spor, og dels fordi en livsstil som nomader, som man var på det tidspunkt, betød kortvarig bosættelse, der ikke efterlader mange blivende spor.

De daværende boliger var spinkle og simple nok til, at man kunne tage dem med sig, og derfor

»Vi kan ikke få armene ned«

Brændeovnen i Strandgade 12

Kirsten og Ebbe Moltzen **har vi flere gange omtalt her i** ***Prøven*****. Det er de to, der med store omkostninger, blod, sved og tårer stadig er i gang med at sætte det gamle Classen-hus i Strandgade**

Fra Google Panoramio, Olav Sejerøe

Alt sker — næsten bogstavelig — med *Nationalmuseet* i hånden; så når huset engang er færdigt, vil byen have et flot monument over den hustype, som den første del af Frederiksværk i høj grad bestod af.

Kirsten og Ebbe har fundet en gammel brændeovn, der på forpladen havde indstøbt "Frederiksværk 1833".

Ovnen er i samlet stand ca. 160 cm høj, men ligger i dag i et par

kasser og skal nu samles. »Det klarer Ebbe fint,« siger Kirsten, men så skal den pudses, »og det klarer Kirsten nemt«, siger Ebbe.

Prøvens udsendte medarbejder har fået forevist, hvor ovnen skal stå, og vi har fra *skorstensfejer Nicolas* fået oplyst, at den godt må tilsluttes skorstenen. Der er særlige regler for antikke ovne, det vil sige ovne der er fremstillet før 1940. Ebbe siger dog, at

Foreningens arrangementer

Onsdag den 20. juni kl. 19:00
Gadenavne fortæller historie

Aftenens arrangement tager udgangspunkt i Frederiksværks gadenavne.

Et kig på byens navneskilte afslører, at de fleste gadenavne henviser til Frederiksværks spændende historie.

Der indledes med et foredrag om navngivning generelt, krydret med histori-

Lørdag den 23. juni kl. 19:00
Skt. Hansaften

Folkedans ved Frederiksværk folkedansere. Fællessang – musik – bål – båltale.

Tag et tæppe med og nyd udsigten over Arresø!

Der vil være guitar og sang ved Mette og Per.

Vi går ned til bålet kl. ca. 21:15,

Onsdag den 29. august kl. 18:30

Ølsted Kirke

Carl Jensen

Den ældste del af Ølsted Kirke stammer fra det 12. århundrede, men kirken er blevet ændret flere gange i løbet af de følgende århundreder. Dele af interiøret stammer f.eks. fra 1600-tallet.

Carl Jensen vil tage os med på

Søndag den 2. september

Bustur til Hellebæk og Helsingør

Museumsleder Frank Allan Rasmussen

Hellebæk rummer mange interessante historier, og den kan sammenlignes med både Frederiksværk og Holmen.

Området rummer den restaurerede, vanddrevne Hammermølle, dele af det gamle produktionsanlæg og de smukke arbejderboliger.

Herfra kører vi til Helsingør, hvor vi skal høre om Christian den Fjerdes

Der er start fra Gjethuset kl. 8:45

Tilmelding er nødvendig til denne tur, der koster 340,- kr.

Information og tilmelding:

Du kan ringe til Carl Jensen på 4774 9335 for nærmere oplysninger om arrangementerne. Det er også hér, du tilmelder

Museer og arkiver

Industrimuseet Frederiks Værk,

Administration
Torvet 18-20, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 72 06 05
Åbningstid: tirsdag—fredag kl. 10-14
www.indmus.dk

Arsenalet
Lukket indtil videre.

Knud Rasmussens Hus
Museet er desværre lukket på grund af branden i oktober sidste år.

Hundested Lokalhistoriske Arkiv
Åbningstid: mandag kl. 10-12 og onsdag
kl. 16.30 -17.30

Frederiksværk Brandmuseum
Åbningstid: Lørdag kl. 11-13

Sponsorer

Folkebibliotekerne Halsnæs
Torvet 41, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 78 41 00

Danske Bank
Nørregade 6, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 76 70 00

Det Classenske Fideicommis
Tromnæs Alleen 2F, 4800 Nykøbing F.
tlf. 54 44 70 29

Hans Holger Cykler
Vinderød Skov 3, 3300 Frederiksværk

Bog og Idé - Frederiksværk
Nordcentret, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 52 40 01

Nordea Bank - Frederiksværk
Torvet 37, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 72 24 11

Vejby – Tibirke Selskabet
v/ Chr. Friis
Postbox 21, 3220 Tisvildeleje

Industrimuseet Frederiks Værk
Torvet 18-20, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 72 06 05